

Aydın Dökümü

1 Ocak 1896

Alman bilim insanı Wilhelm Röntgen, kendi buluşu olan X-ışınlarını dünyaya duyurdu.

2 Ocak 1889

Fotoğrafın mucitlerinden biri olan Fransız fotoğrafçı Louis Daguerre ayın ilk fotoğrafını çekti.

3 Ocak 1888

Kâğıt sigara kutusu üreticisi Marvin C. Stone, ilk kâğıt pipetin patentini aldı.

4 Ocak 1961

Nobel ödüllü ünlü fizikçi Erwin Schrödinger öldü.

5 Ocak 1889

Alman fizikçi Martin Brendel ilk kez auroraları fotoğrafladı.

6 Ocak 1838

Samuel Morse telgrafın tanıtımını yaptı.

7 Ocak 1610

İtalyan bilim insanı Galileo Galilei, kendi yaptığı teleskopla Jüpiter'in dört uydusunu (Io, Europa, Ganymede ve Callisto) keşfetti.

8 Ocak 1642

Galileo Galilei öldü.

9 Ocak 1969

Ses hızını aşan ilk yolcu uçağı Concorde deneme uçuşunu başarıyla gerçekleştirdi.

10 Ocak 1778

Canlıların sınıflandırmasının babası İsveçli doğabilimci Carolus Linnaeus öldü.

11 Ocak 1820

Paslanmaz çelik üretildi.

12 Ocak 1896

Guglielmo Marconi kendi buluşu olan radyonun tanıtımını Londra'da yaptı.

13 Ocak 1957

İlk frizbi piyasaya sunuldu.

14 Ocak 1962

ABD uzay aracı Mariner II, Venüs'ün ilk yakın çekim fotoğraflarını dünyaya gönderdi.

15 Ocak 1969

İlk kez iki uzay aracı uzayda kenetlenildi.

16 Ocak 1980

Bilim insanları interferon üretmeyi başardı.

17 Ocak 1928

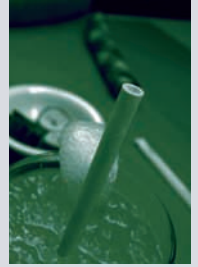
Fotoğraf filmi yıkama makinesinin patenti alındı.

1 Ocak 1896
X ışınları

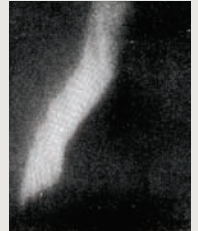
1 Ocak 1896'da Alman bilim insanı Wilhelm Röntgen, X ışınlarını keşfettiğini dünyaya duyurdu. Röntgen konuyla ilgili makalesinin kopyalarını ve çektiği bazı X ışını fotoğraflarını birkaç ünlü fizikçiye ve arkadaşlarına göndermişti. Bunların arasında Glasgow'da yaşayan Lord Kelvin ve Paris'teki Henri Poincaré de vardı. Dört gün sonra, 5 Ocak'ta *Die Press* gazetesinin baş sayfasında yayımlanan bir haberde, Röntgen'in bu keşfi yeni bir tıbbi tanı yöntemi olarak duyuruluyordu. Bir gün sonra *London Standart* gazetesi dünyanın birçok ülkesine ulaşan baskısında, bu keşfi "tüm organik maddelerden, ağaçtan, kasta, giysilerden geçebilen ışığın fotoğrafı" olarak duyurmuştu.

3 Ocak 1888
Pipetin İcadı

3 Ocak 1888'de kâğıt sigara kutusu üreticisi Marvin C. Stone, ilk kâğıt pipetin patentini aldı. Bu kâğıt pipet buluşu, o güne değin çavdar bitkisinin sapından üretilen ve aynı amaçla kullanılan kamışların yerini alacaktı. Stone ilk prototipi şerit halindeki bir kâğıt parçasını bir kurşun kalemin çevresine sarmal olarak sarıp yapıştirarak elde etmişti. Kullandığı kâğıt parafinle kaplanmış kahverengi bir ambalaj kâğıdıydı. Parafinle kaplı olmasının nedeni, sıvı içinden geçerken pipetin sıvıyı çekerek ıslanmasını önlemektir. Böyle üretilen ilk pipetler elle yapılıyordu. İki yıl sonra Stone'un fabrikası sigara kutusundan çok pipet üretir olmuştu. Yaklaşık 10 yıl sonra Stone bir kâğıt düme makinesi icat ederek işleri büyük ölçüde kolaylaştırdı.

5 Ocak 1892
Auroraların Fotoğrafı

Auroraları ilk kez Alman fizikçi Martin Brendel 5 Ocak 1892'de fotoğrafladı. Brendel'in fotoğrafı biraz bulanık ve puslu bir fotoğraf olmasına karşın bu gök olayını belgeleyen ilk fotoğraftı. Bir aurorayı belgelemek sanıldığı kadar kolay bir iş değildi; çünkü gökyüzündeki bu ışıklar, o günlerin fotoğraf teknolojisi zorlayacak ölçüde zayıf ve titrektiler. Fotoğraf daha yeni yeni gelişen bir teknolojiydi. Bu nedenle filmin çok uzun süre pozlanması gerekiyordu ve filmler auroraların koyu kırmızı ışığını algılamakta güçlük çekiyordu. Brendel'in bu tarihlerde çektiği fotoğraflardan biri *Century Magazine*'nin Ekim 1897 tarihli sayısında yayımlandı. Brendel bu fotoğrafları, Dünya'nın manyetik alanının salınımıyla ilgili birkaç aylık çalışması sırasında Alten fiyordunda çekmişti. İlk renkli Aurora fotoğraflarıysa 1953'te *Life Magazine*'de yayımlandı.

15 Ocak 1969
Uzayda İlk Kenetlenme

İki uzay aracı 15 Ocak 1969'da uzayda ilk kez kenetlenildi. Sovyet uzay araçları Soyuz 4'ün ve Soyuz 5'in birleşip kenetlenmesinin sonucunda ilk uzay istasyonu da kurulmuş oldu. Kenetlenme Dünya'nın yörüngesindeki üç tur boyunca, yaklaşık 4,5 saat sürdü. Bu süre içinde iki kozmonot uzay yürüyüşüyle Soyuz 4'ten Soyuz 5'e geçti. Böylece uzaya çıktıkları araçtan farklı bir araçla Dünya'ya dönen ilk uzay adamları onlar oldu.

18 Ocak 1969
ABD'li bilim insanları, düzenli elektromanyetik dalgalar yayan ilk pulsarlar tanımlandı.

19 Ocak 1915
Zeplinlerin kullandığı ilk hava saldırısı Almanya tarafından İngiltere'ye karşı yapıldı.

20 Ocak 1994
Osteoporoz hastalığının erken yaşlarda belirlenmesine yönelik yeni bir yöntem bilim dünyasına duyuruldu.

21 Ocak 1970
Jumbo-Jet Boeing 747'ler ticari seferlerine başladı.

22 Ocak 1939
Columbia Üniversitesi'nden bir grup bilim insanı uranyum atomunu parçalamayı başardı.

23 Ocak 1988
Deneme amaçlı bir hava taşıtı olarak üretilen Voyager, dünya çevresini durmaksızın ve yakıt almaktan dolaşmayı başardı.

24 Ocak 1950
Mikrodalga fırının patenti alındı.

25 Ocak 2006
Bir tür sazan balığı olduğu belirlenen, en küçük omurgalı hayvan, *Paedocypris progenetica* bilim dünyasına duyuruldu.

26 Ocak 1905
Dünyanın en büyük elması, o tarihlerde İngiliz sömürgesi olan Güney Afrika'nın en büyük madenlerden Transvaal'da gün ışığına çıkarıldı.

27 Ocak 1926
John Logie Baird, kendi buluşu olan televizyonun tanıtımını yaptı.

28 Ocak 1923
Eyfel kulesini tasarlayan ve yapan Gustave Eiffel öldü.

29 Ocak 1978
İsveç, ozon tabakasına olumsuz etkisi nedeniyle spreylerin kullanımını sınırladığı ilk ülke oldu.

30 Ocak 1691
Ünlü İrlandalı fizikçi ve kimyacı Robert Boyle öldü.

31 Ocak 1990
Sovyetler Birliği satranç şampiyonu Gary Kasparov, vatanı Gary Kasparov'u yenerek dünya satranç şampiyonu oldu.

20 Ocak 1994
Osteoporozda
Erken Teşhis

Osteoporoz hastalığının erken yaşlarda belirlenmesine yönelik yeni bir yöntem bilim dünyasına duyuruldu. *Nature* dergisinin 20 Ocak 1994 tarihli sayısında yayımlanan haberde, özellikle ileri yaşta kadınlar sık görülen bu hastalığı erken yaşlarda saptayabilen bir genetik test yönteminden söz ediliyordu. Avustralyalı araştırmacıların ulaştığı sonuçlara göre kemik direncini büyük ölçüde azaltan bu hastalık daha ortaya çıkmadan, çok erken yaşlarda genetik olarak belirlenebiliyordu.

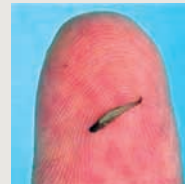
23 Ocak 1988
Voyager
En Sonunda
Döndü

23 Ocak 1988'de deneme amaçlı bir hava taşıtı olarak üretilen Voyager, Dünya çevresini hiç durmadan ve yakıt almaktan dolaşmayı başardı. Pilotlar Dick Rutan ve Jeana Yeager'in kullandığı Voyager, dokuz günlük turunun ardından California'daki Edwards Hava Üssü'ne sorunsuz bir şekilde indi.

25 Ocak 2006
Yeryüzünün
En Küçük
Omurgalı

25 Ocak 2006'da bir tür sazan balığı olduğu belirlenen en küçük omurgalı hayvan *Paedocypris progenetica* bilim dünyasına tanıtıldı. Endonezya adalarından Sumatra'daki asit oranı çok yüksek turba bataklıklarında yaşayan bu saydam ve minik balık türünün dişi bireylerinin boyu yalnızca 7,9 mm idi, erkek bireylerinin boyuysa en çok 8,6 mm'ye ulaşıyordu. Balığın yaşadığı suyun pH değeri 3'tü. Yani yağmur suyundan 100 kat daha asitliydi ve koyu çay rengindeydi.

26 Ocak 1905
Dünyanın
En Büyük
Elması

Dünyanın en büyük elması 26 Ocak 1905'te, o tarihlerde İngiliz sömürgesi olan Güney Afrikada'ki en büyük madenlerden biri olan Transvaal'de gün ışığına çıkarıldı. 3106 karat yani yaklaşık 700 g olan bu dev elmasa, madeni işleten şirketin sahibi Sir Thomas Cullinan'ın onuruna Cullinan elması adı verilmişti. Transvaal özerk yönetimi elması satın alıp dönemin İngiltere Kralı VII. Edward'a 66. doğum gününde sundu. Bu devasa elmas kesilerek 9 büyük ve yaklaşık 100 küçük elmas üretildi.

